7/2610

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelirler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.07.0.GEL.0.82/8211-304
KONU: Soru Önergesi

01.07.04*031113

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 18.05.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5613 sayılı yazısı.

Samsun Milletvekili Sayın Musa UZUNKAYA'nın tarafıma tevcih ettiği 7/2610 esas no.lu yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

Söz konusu yazılı soru önergesinde işadamı, doktor, avukat ve diğer bazı serbest meslek erbaplarının açlık sınırının altındaymış gibi düşük beyanlarda bulundukları belirtilerek; vergi adaletsizliğini ortadan kaldırmak için bir vergi reformu çalışmasının yapılıp yapılmadığı ve eksik beyanda bulunan mükellefler hakkında ne gibi bir işlem yapıldığı sorulmaktadır.

2004 yılı bütçesi ülke ihtiyaçları ve gerçekleri dikkate alınarak hazırlanmış ve kayıt dışı ile mücadele etmek, izlenen sıkı mali disiplin anlayışının aynı kararlılıkta yürütülmesi suretiyle kamu maliyesindeki iyileştirmeyi hızlandırmak, mali dengesizlikleri azaltarak enflasyonun makul seviyelere çekilmesine ve ekonomideki canlılığı artırarak sürdürülebilir büyüme ortamının oluşmasını sağlamak temel hedefler olarak alınmıştır.

Söz konusu hedeflere ulaşmak için vergi gelirlerinin sağlıklı ve adaletli bir şekilde toplanması gerekmektedir. Bu ise bir yandan kayıt altına alınmış mükelleflerin beyanlarında gerçek gelirlerini yansıtmalarını, gelirlerini gizleyenlerin tespit edilmesini, ödenmesi gereken verginin tam ve zamanında ödenmesini sağlamak; öte yandan kayıt dışında kalmış kişileri ve ekonomik faaliyetleri kayıt içine alacak tedbirleri almakla olanaklıdır.

Kayıt dışı ekonomiyle mücadelede en önemli unsur güçlü ve etkin bir vergi idaresine sahip olmaktır. Bu sebeple Gelir İdaresinde "Stratejik Planlama Anlayışı" hayata geçirilmiş; Gelir İdaresinde ilk defa bir misyon tanımlaması yapılmıştır.

Tanımlanan bu misyona uygun olarak; vergi idaresinin etkinlik ve verimliliğinin arttırılması, modern ve entegre bir Bilgi Teknolojisi destek sisteminin kurulması, vergi sisteminin rasyonelleştirilmesi ve basitleştirilmesi önümüzdeki üç yıla ilişkin stratejik hedeflerimiz olarak belirlenmiştir.

Yukarıda belirtilen hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için Gelir İdaresinin yeniden yapılanmasına yönelik çalışmalar yapılmış; teknolojik yeniliklerden azami yararlanma yoluna gidilmiş, yeni projeler geliştirilmiş, ilave tedbirler alınmıştır.

Bu kapsamda;

- Uluslar arası deneyime sahip yabancı uzmanlarla birlikte Gelir İdaresinin yeniden yapılandırılması konusunda çalışmalar yapılmıştır. Gelir İdaresi; ülkenin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarına uygun olarak belirlenen gelir politikasını ve hukukun temel ilkeleri doğrultusunda gelir mevzuatını uygulamak; mükelleflerin vergiyle ilgili ödevlerini daha kolay bir şekilde yerine getirmeleri için gerekli tedbirleri almak; mükellef haklarını gözetmek, şeffaflık, hesap verebilirlik, etkinlik ve verimlilik esaslarına göre yüksek kalitede hizmet sunmak üzere, merkez ve taşra teşkilatı ile fonksiyonel ve hiyerarşik bir bütünlük arz edecek şekilde yeniden yapılandırılmaktadır.

-Halen kurulu bulunan Vergi İstihbarat Merkezinin (VİM) fonksiyonları yeniden tanımlanarak; iç ve dış kaynaklardan alınan bilgilerin denetim bilgi bankasına aktarılması ve değerlendirilmeleri gerçekleştirilmiştir. Sonuçlar incelenmek üzere denetim birimlerine gönderilmekte, Ankara, İstanbul, İzmir ve Adana illerinde bulunan denetim birimleri on-line sorgulama yapabilmektedirler. VEDOP-2 (Vergi Daireleri Otomasyon Projesi İkinci Aşama) Projesinin tamamlanması ile mükelleflerin vergilendirmeye yönelik iş ve işlemlerini, sermaye ve hesap durumlarını ve üçüncü şahıslarla olan ekonomik ve ticari ilişkilerini kavramaya yönelik olarak; üçüncü taraf bilgiler ile iç kaynaklardan sağlanan mükellef sicil ve hesap bilgileri, beyanname ve bildirimleri ile denetim birimlerince sağlanan tüm bilgiler VİM sisteminde değerlendirilerek veri ambarı içerisinde birleştirilmesi sağlanacaktır.

denetim

-Merkezi vergi inceleme elemanları otomasyona geçmiş ve VİM'de yer alan bilgileri yaptıkları incelemelerinde kullanmaktadır. Vergi Denetmenleri de çok kısa bir süre içerisinde otomasyona geçirilecek ve VEDOP kapsamında bulunan GELNET yapısına dahil edilecektir. Böylece veri ambarı içerisinde risk analizleri sonucunda vergi kayıp ve kaçağının olduğu sektör ve mükellef gruplarının ve incelenecek mükellefler belirlenmesi ile vergi incelemelerinin daha hızlı ve etkin bir şekilde yapılması sağlanacaktır.

-329 sıra Nolu Vergi Usul Genel Tebliği ile 2003 yılı gelirlerinin beyanından başlamak üzere; ticari, zirai ve mesleki kazançları dolayısıyla gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri ile kurumlar vergisi mükellefleri için, beyanname verme süresi içinde bağlı bulunulan vergi dairesine "Performans Derecelendirme Bildirimi" verme zorunluluğu getirilmiştir. Bildirim, mükelleflerin yakından takip edilerek performanslarının dönemler ve sektörler itibariyle izlenmelerini, karşılaştırılmalarını, derecelendirilmelerini ve incelemeye seçileceklerin belirlenmesini sağlayacaktır.

- Ayrıca 04 Temmuz 2003 tarih ve 25158 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 321 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile, ticari işlemler ve finansal hareketlerin taraflarının izlenmesi ve vergiyi doğuran olayın mali kurumların kayıt ve belgeleri yardımıyla tespit edilmesi yöntemine geçilmiştir. Mükelleflerin belli bir tutarı geçen (332 Sıra Nolu VUK Genel Tebliği ile 01 Mayıs 2004 tarihinden geçerli olmak üzere sekiz milyar Türk Lirası) mal ve hizmet teslimlerinde bulunmaları halinde;

7/2610

yapacakları tahsilatları 01 Ağustos 2003 tarihinden itibaren banka veya özel finans kurumları aracı kılması ve bu kurumlarca düzenlenen dekont veya hesap bildirim cetvelleri ile tevsik etmeleri zorunlu hale getirilmiş; bu suretle mükelleflerin belge düzenine uymaları ve dolayısıyla da vergi matrahlarını gerçeğe uygun beyan etmeleri sağlanmıştır.

Öte yandan, vergi sisteminde adaletinin sağlanmasına yönelik vergi kanunlarında gerekli değişiklik çalışmalarımız devam etmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı